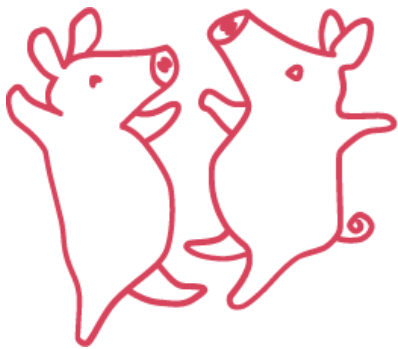

Jaarverslag 2019

15 april 2020

Varkens in Nood

INHOUD

Inleiding	3
Stichting Varkens in Nood - Algemeen	4
Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm	4
Omschrijving van de doelstelling	4
Samenstelling directie en bestuur	4
Relevante nevenfuncties bestuursleden	4
Bezoldigings- en vergoedingsbeleid	4
Taak en werkwijze van directie en bestuur	4
Wijze benoemen en zittingsduur bestuur	5
Erkenning als ANBI.....	5
Financieel jaarverslag	6
Uitgaven besteed aan de doelstelling van Varkens in Nood	6
Fondsenwerving.....	6
Donateursbestand	6
Personeelskosten.....	6
Personeel per ultimo 2019.....	7
Huisvestings- en kantoorkosten.....	7
Samenwerking met Dier&Recht	7
Samenvatting cijfers 2019	7
Dierenbeschermingsactiviteiten	8
Jutezakken voor zeugen en hun biggen	8
Twee miljoen illegale varkens in Nederland.....	8
Juridische procedures tegen varkenshouder Straathof.....	9
Biggensterfte op de politieke agenda.....	9
DierenwelzijnsCheck helpt bij het maken van diervriendelijke keuzes	9
Verplicht cameratoezicht in slachthuizen	9
Rechtszaak tegen misleiding vleessector	10
Een einde aan de verveling voor varkens.....	10
Einddatum staartcouperen	11
Europees burgerinitiatief tegen het kooien van dieren	11
Dierenleed verzacht in Ghana.....	11
Afrikaanse varkenspest in China	12
Stemadvies Provinciale Statenverkiezingen	12
Vrolijke varkenskalender	12
Voorlichting via digitale kanalen	13
Enkele getallen.....	13
Conclusie	13
Jaarrekening 2019	14
Overzicht grondslagen jaarrekening	14
Algemene grondslagen van waardering	14
Materiële vaste activa	14
Continuïteitsreserve	14
Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva	14
Reserves en fondsen	14
Algemene grondslagen van resultaatbepaling.....	14
Liquide middelen	14
Beleggingsbeleid	14
Baten	14
Lastenverdeling.....	15
Balans	15
Staat van baten & lasten	16
Toelichting op de balans	17
Algemene lastenverdeling.....	19
Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten	19

Inleiding

Varkens in Nood is opgericht in 1997. In de beginperiode hebben ambassadeurs als J.J. Voskuil, Youp van 't Hek, Yvonne Kroonenberg, Jan Terlouw en Dimitri Verhulst met beschaafde en spraakmakende campagnes publiek, politiek, supermarkten en ook varkenshouders ervan weten te overtuigen dat onze varkens een beter leven verdienen. Met hen veranderde de publieke opinie ten gunste van de dieren. Nadien verschoof het accent naar voorlichting, zoals door een indrukwekkende fototentoonstelling en de innovatieve app SuperWijzer.

Er zijn tal van misstanden naar buiten gebracht, vaak in de vorm van goed onderbouwde rapporten en met beeldmateriaal. Zoals misstanden op transporten van biggen naar Spanje in 2007 of het rapport *120 misstanden in de Nederlandse varkenshouderij anno 2015*. Een rechtszaak tegen Albert Heijn en C1000 zorgde ervoor dat miljoenen biggen per jaar niet meer gecastreerd worden. De Universele Verklaring van de Rechten van het Productiedier, in 2002 geschreven in samenwerking met ambassadeur Paul Cliteur, gaf een juridisch en filosofisch kader.

In 2019 heeft de campagne over de miljoenen illegale varkens in Nederland een groot publiek bereikt via klassieke media. Door de inzet van social media werd de petitie tegen het ruimen van varkens in China door meer dan 42.000 mensen gesteund en zorgde de Sinterklaasactie voor meer dan 100.000 gedoneerde jutezakken voor zeugen en hun biggen.

SuperWijzer en de in 2019 gelanceerde DierenwelzijnsCheck hebben eraan bijgedragen dat het inmiddels in brede kring doorgedrongen is dat de productie van vlees ook rampzalige gevolgen heeft voor het klimaat, natuur en milieu en de volksgezondheid. Het is goed nieuws dat steeds meer Nederlanders niet meer iedere dag vlees eten en dat de vleesconsumptie – van voornamelijk varkensvlees – over een langere termijn stelselmatig daalt. Waarschijnlijk is de belangrijkste factor hiervan dat de voedselindustrie inmiddels het belang inziet van vervangers voor vlees, zuivel en eieren, en daar flink in investeert.

De spraakmakende en vernieuwende publiekscampagnes van Varkens in Nood bereiken via klassieke en online media een groot publiek en dragen bij aan een gedragsverandering van consumenten. Daarmee moet het doel bereikt worden: een einde aan het leed van varkens in de veehouderij, en voor alle varkens een leven dat past bij hun natuurlijke gedrag.

Het jaarverslag van Stichting Varkens in Nood bestaat uit:

- een overzicht van het afgelopen jaar, verdeeld in organisatie, financiën en activiteiten;
- het financiële jaarverslag 2019 met begroting 2020.

Stichting Varkens in Nood - Algemeen

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

Stichting Varkens in Nood is in 1997 het handelsregister van de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41217397 en is statutair gevestigd te Amsterdam. De statutaire naam van de stichting luidt *Stichting Varkens in Nood*.

Omschrijving van de doelstelling

De stichting heeft als doel:

- a. het welzijn van varkens in de veeteelt te verbeteren;
- b. het trachten van iedere vorm van vee-industrie in Nederland en daarbuiten via wettelijke maatregelen te laten verbieden;
- c. het geven van voorlichting voor een beter begrip over de gevolgen van intensieve veeteelt.

Samenstelling directie en bestuur

Voorzitter: de heer mr. Hans Baaij

Vicevoorzitter: de heer ing. Remco Dick Erik de Waart

Penningmeester: de heer drs. Michiel van den Bergh

Lid: mevrouw drs. Joanna Margaretha Oudshoorn-Valk

Directeur: de heer mr. Hans Baaij

Hans Baaij was voorheen fiscaal jurist, en is met J.J. Voskuil oprichter geweest van de stichting. Sinds de oprichting in 1997 is de heer Baaij bestuurslid van Varkens in Nood. Hij is door de overige bestuursleden aangesteld als directeur; de functies van directeur en voorzitter zijn juridisch en financieel strikt gescheiden. Tevens is Hans Baaij bestuursvoorzitter van Stichting Dier&Recht. Deze stichting zet zich net zoals Stichting Varkens in Nood in voor het welzijn van dieren, maar heeft een bredere oriëntatie, namelijk niet alleen varkens, maar ook kalveren, paarden, (ras)honden en (ras)katten.

Relevante nevenfuncties bestuursleden

Vicevoorzitter ing. *Remco de Waart* is in het dagelijks leven zelfstandig adviseur milieuzaken in 't Gooi.

Bestuurslid drs. *Joanna Oudshoorn-Valk* is regionaal projectleider Actieplan Jeugdwerkloosheid.

Penningmeester drs. *Michiel van den Bergh* is een van de oprichters van Stichting ONG Education, die scholen in Senegal in stand houdt, ondersteunt en verbetert.

Bezoldigings- en vergoedingsbeleid

De leden van het bestuur ontvangen voor hun werkzaamheden als bestuursleden geen bezoldiging of vergoeding. De directeur ontvangt een maandelijks salaris dat ver onder de norm zit van het VFI.

Taak en werkwijze van directie en bestuur

Het bestuur komt minimaal eenmaal per jaar samen voor de bestuursvergadering. Hierin worden de resultaten van het afgelopen jaar besproken en geëvalueerd, de campagneplannen voor het nieuwe jaar vastgesteld en de begroting voor het nieuwe jaar opgesteld.

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

Sinds 2015 is de zittingsduur van een bestuurslid beperkt tot maximaal vijf jaar. Conform de reglementen van het CBF is er een einddatum bepaald voor de leden van het zittende bestuur, waarna de voormalige leden of nieuwe kandidaten aangesteld kunnen worden voor een maximale duur van vijf jaar.

Erkenning als ANBI

De stichting is in het bezit van een erkenning van de landelijke Belastingdienst, ANBI geheten (Algemeen Nut Beogende Instelling) waardoor giften, schenkingen en nalatenschappen onder een gunstig fiscaal regime (meestal een vrijstelling) vallen.

Financieel jaarverslag

De jaarrekening 2019 is te vinden vanaf pagina 14.

Algemeen aanvaard bij goede doelen is een continuïteitsreserve van ongeveer 1,5 jaar aan lopende jaarlijkse kosten. Als er uitgegaan wordt van de begrote uitgaven voor 2020 dan is een continuïteitsreserve van ca. € 1.200.000 gewenst. Het eigen vermogen per ultimo 2019 ligt daar ver onder (€ 628.898). Anders gezegd: de stichting heeft niet veel meer reserves c.q. middelen dan strikt noodzakelijk.

Uitgaven 2019	€ 848.017
Begrote uitgaven 2020	€ 826.486
Algemene reserve op 31 dec 2019	€ 628.898

Uitgaven besteed aan de doelstelling van Varkens in Nood

De kosten besteed aan de doelstellingen (inclusief lastenverdeling) bedroegen in 2019 gezamenlijk € 705.270. De uitgaven aan campagnes (inclusief lastentoedeling van de personeelskosten) bedroegen in 2019 € 570.266. Dat is meer dan het begrote bedrag van circa € 470.700.

De kosten van campagnes stegen ten opzichte van 2018 van € 372.612 naar € 570.266. Dit is inclusief de toedeling van de personeelskosten aan de campagnes. De reden van de stijging zijn de grote uitgaven voor het project DierenwelzijnsCheck en de vele juten doeken die werden ingekocht voor de Sinterklaasactie. Bij de DierenwelzijnsCheck gaat het met name om personeelskosten; bij de Sinterklaasactie om de inkoop van jutezakken.

Fondsenwerving

De belangrijkste bron van inkomsten voor de stichting zijn de inkomsten uit periodieke donaties, inkomsten naar aanleiding van onze campagnes en inkomsten uit donateursmailingen. De inkomsten uit donaties stegen in 2019 ten opzichte van 2018 met 24% naar € 791.040. De blijvende aanwas van periodieke donateurs is de belangrijkste oorzaak van de stijging.

De kosten voor werving en mailings zijn licht gestegen van € 91.781 in 2018 naar € 92.150 in 2019. Het percentage dat aan fondsenwerving ten opzichte van de totale baten werd besteed is 12%, wat ruim onder de norm is van 25% die het CBF als maximum stelt.

Donateursbestand

In 2019 hebben circa 13.000 donateurs één of meerdere donaties gedaan, in 2018 waren dat er ook circa 13.000. Een steeds groter deel van de donateurs steunt de stichting via een periodieke incasso, wat de toename aan inkomsten verklaart.

Personeelskosten

De uitgaven aan personeelskosten stegen door uitbreiding van het personeelsbestand in 2019 ten opzichte van 2018 naar € 400.044. Dit is lager dan was begroot.

De directeur verdiende, exclusief pensioenlasten, € 3.300 bruto per maand met een (meer dan) volledige werkweek. Dat is circa 50% van de norm bij fondsenwervende organisaties, gebaseerd op een benchmarkonderzoek van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI).

Personeel per ultimo 2019

Jaar	Fte	Medewerkers	Stagiaires
2009	6	8	1
2010	6,9	9	2
2011	7,2	10	1
2012	6,2	8	0
2013	5,9	6	2
2014	2,7	5	2
2015	4,2	6	2
2016	5,2	7	2
2017	5,8	10	3
2018	6,8	12	3
2019	7,7	12	2

Huisvestings- en kantoorkosten

Sinds mei 2018 is de stichting gevestigd in een kantoorruimte aan de Tilanusstraat 8b. De kosten voor huisvesting bedroegen in 2019 € 23.848. In het kantoor is ook Stichting Dier&Recht gevestigd. De kosten voor huisvesting en apparatuur worden naar rato gedeeld tussen beide stichtingen.

Samenwerking met Dier&Recht

Al jaren wordt er intensief samengewerkt met Stichting Dier&Recht, zo ook in 2019. Varkens in Nood heeft veel baat bij de samenwerking, vooral op juridisch gebied. Zo bereiden de stichtingen gezamenlijk rechtszaken voor. Daarnaast zet een deel van het personeel van Varkens in Nood, met name de communicatiemedewerkers, zich ook in voor de campagnes van Dier&Recht. Als dank voor de samenwerking heeft Varkens in Nood de jonge stichting Dier&Recht jarenlang financiële ondersteuning geboden. Sinds mei 2019 heeft Dier&Recht voldoende eigen donateurs om zelfstandig verder te gaan. De twee stichtingen blijven wel samenwerken. Zo blijven de communicatiemedewerkers voor beide stichtingen werkzaam.

Samenvatting cijfers 2019

In 2019 werd 83% van de totale lasten besteed aan de doelstellingen, 12% aan fondsenwerving en 6% aan beheer en administratie. Het jaar 2019 werd afgesloten met een negatief saldo van € 44.119. Voor een specificatie van de financiële gegevens en ratio's, zie de laatste pagina van dit jaarverslag.

Dierenbeschermingsactiviteiten

Jutezakken voor zeugen en hun biggen

Een zeug in de intensieve varkenshouderij heeft een enorme behoefte om een nest te bouwen als ze bijna gaat bevallen. Maar omdat ze in een kraamkooi ligt, heeft ze daar niet de mogelijkheid toe. Dat is een enorme welzijnsaantasting. Wetenschappers ontdekten dat een zeug een groot deel van haar nesteldrang kan uitleven op een juten doek. Het stressniveau van de zeug daalt daarvan, ze is rustiger en de bevalling verloopt daardoor ook beter.

In 2019 werd opnieuw de [Sinterklaasactie](#) georganiseerd: een crowdfunding om zeugen te voorzien van jutezakken om een nestje mee te maken. De actie bood een mooie gelegenheid om met varkenshouders in gesprek te gaan over de noodzaak van goed nestmateriaal.

Het was een enorm succes: meer dan 100.000 jutezakken werden gedoneerd. Bij de deelnemende boeren is een voorraad jutezakken bezorgd waarmee ze ruim een halfjaar vooruit kunnen. Zo kunnen ze het nestmateriaal lang genoeg gratis uitproberen om de positieve effecten ervan te ervaren. Ook zijn de boeren voorzien van stevige beugels waarmee de doeken in de stal bevestigd kunnen worden.

Twee miljoen illegale varkens in Nederland

Bij het vergelijken van data van de overheid en informatie uit de varkenssector, ontdekte onderzoekers van Varkens in Nood dat er in Nederland miljoenen varkens méér opgehokt zitten dan de overheid weet. Dat betekent: nóg vollere stallen en dus nóg meer dierenleed. Met het rapport [Miljoenen illegale varkens in Nederland](#) werd dit naar buiten gebracht.

In Nederland hebben varkens geen individueel oormerk, waardoor de overheid geen zicht heeft op het werkelijke aantal. De overheid is hierdoor afhankelijk van de cijfers die varkensboeren zelf opgeven. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) controleert vooral risico-bedrijven, en daarnaast twee procent van de overige bedrijven. Verder wordt controle bemoeilijkt door de vele, losse systemen waarin het aantal varkens en varkensrechten worden bijgehouden. Exportcijfers worden bijvoorbeeld niet gekoppeld. Zo maken Duitse importcijfers melding van ongeveer een miljoen Nederlandse varkens méér dan blijkt uit de Nederlandse exportcijfers.

Het onderzoek bereikte landelijke media als het [NOS Journaal](#), [RTL Nieuws](#) en [de Volkskrant](#). Meerdere onderzoekers stelden dat de cijfers en berekeningen klopten. De sectororganisatie POV noemde de bevindingen “klinkklare onzin”, maar erkende wel dat er “administratief het nodige kan worden verbeterd”.

In een groot Tweede Kamerdebat over de veehouderij werd de fraude uitgebreid besproken. Het ministerie heeft de berekeningen nagerekend en moest constateren dat de verschillende registratiesystemen niet goed op elkaar aansluiten. In 2020 volgt opnieuw een Tweede Kamerdebat. Om druk op de Nederlandse regering te houden, heeft Varkens in Nood de relevante Europese Commissies op de hoogte gesteld van de fraude, en van de gevolgen ervan voor dierenwelzijn, milieu en volksgezondheid. Alle fraude met varkens wordt consequent aan Brussel gerapporteerd. Dat is belangrijk, want alleen de EU heeft de politieke macht om Den Haag tot de orde te roepen.

Juridische procedures tegen varkenshouder Straathof

In de zomer van 2017 brandde het varkensbedrijf de Knorhof volledig af; ruim 24.000 varkens kwamen om. Eigenaar Adriaan Straathof overtreedt al jaren talloze dierenwelzijns- en milieuregels, en kreeg in Duitsland een beroepsverbod wegens ernstig dierenleed – en in oktober 2019 zelfs een voorwaardelijke gevangenisstraf van acht maanden voor dierenmishandeling. Sinds de stalbrand in 2017 vecht Varkens in Nood verschillende vergunningen van Straathof aan voor de uitbreiding en herbouw van zijn stallen.

Samen met Stichting Dier&Recht en Stichting Leefbaar Buitengebied diende Varkens in Nood in september 2017 een verzoek in tot intrekking van de oude, maar ondanks de verwoestende brand nog geldende omgevingsvergunning van de Knorhof. In september 2018 en in mei 2019 werd bezwaar en beroep aangetekend.

In 2017 stemde de gemeente Echt-Susteren in met de vergunningsaanvraag voor een forse uitbreiding van een bestaande varkenshouderij van Straathof in Koningsbosch. Varkens in Nood tekende tegen de verlening van de vergunning beroep aan bij de rechtbank Limburg. Vanwege de [complexiteit](#) is de kwestie in 2019 door de Nederlandse rechtbank doorverwezen naar het Europese Hof van Justitie in Luxemburg. Het kon weleens resulteren in belangrijke jurisprudentie die het gehele bestuursrecht – en dus ook de vergunningen voor stallen – kunnen raken.

Biggensterfte op de politieke agenda

Een van de vaste aandachtspunten van Varkens in Nood is de biggensterfte in de kraamstal. Deze stijgt al jaren ondanks beloften van de varkenssector om de sterfte terug te brengen. Net als haar voorgangers geeft minister Schouten aan dat de varkenssector dit probleem zelf op moet lossen. De sector is echter al sinds 2009 bezig om dit grote dierenwelzijnsprobleem aan te pakken, maar faalt systematisch. In januari 2019 werd de minister in een [brandbrief](#) opgeroepen in actie te komen: ze mag het terugdringen van de biggensterfte niet langer overlaten aan de sector.

Veel Kamerleden uitten in een groot debat hun afschuw over de hoge biggensterfte en het tien jaar falen van de sector om de biggensterfte te bestrijden. De minister belooft actie: er komt een nationaal benchmark waar boeren de sterftcijfers van hun bedrijf kunnen vergelijken met die van andere bedrijven. Een vergelijkbaar plan heeft enkele jaren geleden geholpen om het antibioticagebruik in de veehouderij terug te brengen.

DierenwelzijnsCheck helpt bij het maken van diervriendelijke keuzes

In juli lanceerde Varkens in Nood de [DierenwelzijnsCheck](#): een website die consumenten helpt om diervriendelijke keuzes te maken in de supermarkt en als ze uit eten gaan. Mede dankzij de publiciteit die [NRC](#), [de Volkskrant](#), [Trouw](#) en [Het Parool](#) aan dit project gaven, hebben 20.000 mensen de website bezocht.

Dierwetenschappers hebben een [lijst](#) opgesteld van meer dan tweehonderd producten (vlees, vis, zuivel, eieren, vleesvervangers) en hun effect op dierenwelzijn. Ze keken onder andere naar leefruimte, transport en slachtmethode van de gebruikte dieren. Met deze lijst zijn de menukaarten van honderd Amsterdamse restaurants beoordeeld op dierenwelzijn. Bijna de helft scoort onvoldoende. Varkens in Nood gaat met de eigenaren in gesprek over het kiezen van diervriendelijke producten. In 2020 zal de website worden uitgebreid met meer restaurants in heel Nederland.

Verplicht cameratoezicht in slachthuizen

Al jaren strijdt Varkens in Nood voor verplicht cameratoezicht in Nederlandse slachthuizen. In 2018 ondertekenden ruim 30.000 mensen de [petitie](#). In een debat drongen meerdere Kamerleden er bij minister Schouten op aan om haast te maken met maatregelen.

In 2019 reageerde de minister in een Kamerbrief. Naast cameratoezicht in grote slachthuizen, is de volgende stap uitbreiding van het cameratoezicht bij middelgrote en kleinere slachterijen. Het gaat om ongeveer zestig slachterijen, waarmee de NVWA tot vergelijkbare afspraken wil komen als met de grote slachthuizen.

De gemaakte beelden blijven echter alleen in bezit van het slachthuis. Varkens in Nood wil dat de beelden, inclusief geluid, buiten het slachthuis en door onafhankelijke controleurs bekeken kunnen worden. Pas wanneer de beelden vrij toegankelijk zijn, kunnen de structurele wantoestanden echt tot het verleden gaan behoren.

Rechtszaak tegen misleiding vleessector

Vlees.nl, een initiatief van de Nederlandse vleessector, heeft grote hoeveelheden misleidende informatie op hun website staan. Zowel de Reclame Code Commissie als het College van Beroep oordeelden dat er in 51 van de gevallen sprake was van misleiding. Vlees.nl paste slechts een gering aantal van de misleidende teksten aan.

Daarom besloot Varkens in Nood de zaak aan de rechter voor te leggen. Deze oordeelde om te beginnen Varkens in Nood ontvankelijk en dat er wel degelijk sprake is van reclame. Vreemd genoeg was het oordeel dat van de gemiddelde consument mag worden verwacht dat hij zich realiseert dat de informatie op de website is ingekleurd voor de belangen van de vleessector, en dat hij die informatie in die context weet te plaatsen. Anders gezegd: er is wel sprake van misleiding, maar dat mag men verwachten. De vordering werd afgewezen.

Een einde aan de verveling voor varkens

Slim en nieuwsgierig als ze zijn, hebben varkens een enorme behoefte aan wroeten en onderzoeken. In kale, betonnen stallen is dat echter onmogelijk. Gebruik van stro of hooi is al sinds 1991 verplicht, maar het stond zó vaag beschreven in de wet – in een zogenoemde ‘open norm’ – dat er niet gehandhaafd werd. Anno 2019 verveelden de varkens zich nog altijd dood.

De vraag om de ‘open normen’ in de wet in te vullen, legde Varkens in Nood begin 2018 neer bij de Wetenschapswinkel, een onderdeel van Wageningen University & Research (WUR). Het resultaat: het [Handhavingsprotocol Hokverrijking](#), een praktische uitwerking van de open normen in de wetgeving. Gelijktijdig heeft de WUR, in opdracht van de overheid, een [brochure](#) uitgebracht met richtlijnen waaraan verrijkingsmateriaal moet voldoen. Aan de hand van deze brochure controleert de NVWA sinds het voorjaar van 2019 op het gebruik van verrijkingsmateriaal.

Bij de inspecties bleek dat slechts een derde van de stallen te voldoen aan de eisen. Nadat er door de NVWA bij de eerste inspecties alleen waarschuwingen zijn uitgedeeld, worden er vanaf september 2019 ook boetes en andere maatregelen opgelegd.

Dankzij invulling van de normen zijn varkens eindelijk verzekerd van goed verrijkingsmateriaal.

Het bekend worden van de normen was voor Varkens in Nood aanleiding om bij de NVWA een verzoek tot handhaving in te dienen bij een zeugenbedrijf waar de dieren geen verrijkmateriaal hadden of enkel een stukje pvc. Constateert de NVWA een overtreding, dan volgen er waarschuwingen en boetes. Het handhavingverzoek loopt nog.

Einddatum staartcouperen

Omdat varkens zich in hun kale hokken stierlijk vervelen, bijten ze in het enige bewegende in de stal: de staarten van hun soortgenoten. Staartbijten is een groot probleem in de intensieve varkenshouderij. De oplossing van dat probleem wordt niet gezocht in betere omstandigheden, maar in het amputeren van de staartjes. Onverdoofd, dus extreem pijnlijk, want in de staart zitten veel zenuwen. Het is al bijna dertig jaar verboden, maar wordt op grote schaal gedoogd. [Veelvuldig](#) vroeg Varkens in Nood de politiek om een einddatum van het couperen van staarten te noemen. Minister Schouten beloofde in september 2019 dat na 2030 alle varkens hun staart mogen houden. Weer uitstel dus.

Europees burgerinitiatief tegen het kooien van dieren

In 2018 sloot Varkens in Nood zich samen met 140 organisaties uit heel Europa aan bij het Europees burgerinitiatief [End the Cage Age](#). Initiatiefnemer is Compassion in World Farming. In het burgerinitiatief wordt de Europese Commissie opgeroepen om een einde te maken aan het gebruik van kooien in de veehouderij. Kooihuisvesting leidt tot zeer ernstig dierenleed: dieren hebben geen mogelijkheid tot natuurlijk gedrag, raken vaak gewond en lijden aan hevige stress en frustratie.

In september 2019 werden 1,3 miljoen handtekeningen aangeboden in Brussel. In het najaar van 2020 komen het Europese Parlement en de Europese Commissie met een reactie.

Het kunstwerk *Ode aan het Varken* van Jantien Mook was het symbool van het Europees burgerinitiatief. Varkens in Nood was zeer betrokken bij de totstandkoming en rondreis van het kunstwerk. Het reisde door Nederland en buurlanden om aandacht te vragen voor de erbarmelijke omstandigheden van dieren in de intensieve veehouderij. En nog belangrijker: voor de eigenheid van varkens als slimme, sociale en prachtige dieren.

Cabaretier Dolf Jansen onthulde op 2 juli het kunstwerk Ode aan het Varken op het Museumplein in Amsterdam.

Dierenleed verzacht in Ghana

Meestal zet Varkens in Nood zich in voor de varkens in Néderland. Een logische keus: er zijn veel misstanden, en doordat alle partijen dichtbij zijn, kunnen we veel bereiken. Maar dierenleed is dierenleed, waar ook ter wereld. Dierenwelzijnsorganisatie Eyes on Animals toonde ons beelden van misstanden in Ghanese slachthuizen: er is geen drinkwater voor de varkens, ze worden aan hun poten, oren of staart opgepakt en over een hek gesmeten, en het uiteindelijke doden is een gruwel. Bij het slachthuis in Kumasi werden de varkens bewusteloos geslagen met een metalen buis – en één klap was zelden genoeg. Varkens in Nood doneerde geld voor bedwelmingspistolen en kogels. Een luguber cadeau, maar een absolute verbetering van het welzijn van de varkens. En dat is waar Varkens in Nood voor staat.

Afrikaanse varkenspest in China

Van Ghana naar China. In China heerst de Afrikaanse varkenspest. Tientallen miljoenen varkens worden in diepe geulen gestort en levend begraven of levend verbrand. Er zijn geen woorden voor. Varkens in Nood kon niet passief toezien en startte een [petitie](#), die door 42.627 mensen werd ondertekend. De politiek reageerde geschokt.

Eind september diende de Partij voor de Dieren een motie in om de Chinese ambassadeur voor de onethische praktijken ter verantwoording te roepen, en om er bij de Chinese regering op aan te dringen internationale waarnemers toe te laten bij de bestrijding van de Afrikaanse varkenspest. Minister Blok van Buitenlandse Zaken reageerde mede namens landbouwminister Schouten en vertelde dat de Wereldorganisatie voor diergezondheid (OIE), de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) de Chinese autoriteiten hulp en kennis hebben aangeboden.

Stemadvies Provinciale Statenverkiezingen

Ter gelegenheid van de Provinciale Statenverkiezingen bracht Varkens in Nood een stemadvies uit op basis van 470 moties over dierenwelzijn tijdens de kabinetten Rutte II en Rutte III.

De Partij voor de Dieren bleek, niet verwonderlijk, de meest diervriendelijke partij te zijn. Ook GroenLinks en SP scoorden hoog. CDA, VVD en Forum voor Democratie zijn duidelijk anti-dieren; hun loyaliteit ligt bij de boeren en de economische groei. Opvallend was dat PvdA, D66 en ChristenUnie als ze regeringspartij veel minder diervriendelijk zijn dan in de oppositie.

Vrolijke varkenskalender

Door de vele treurige berichten over de misstanden in de varkenssector, zou je soms bijna vergeten dat varkens van nature intelligente en opgewekte levensgenieters zijn. Varkens in Nood bracht daarom een [verjaardagskalender](#) uit met foto's van vrije, blije varkens. Bij iedere maand is een interessant weetje over varkens te lezen.

Voorlichting via digitale kanalen

De regelmatig uitkomende digitale nieuwsbrief bereikte in 2019 bijna 73.000 mensen (68.000 in 2018). De lezers van de digitale nieuwsbrief vormen een belangrijk deel van onze achterban; zij zijn zeer geïnteresseerd in onze activiteiten en steunen de campagnes geregeld met een donatie.

Naast de digitale nieuwsbrief maakt ook social media deel uit van het dagelijks werk. Er wordt een hechte achterban gecreëerd die steeds bewustere keuzes maakt op basis van voorlichting, en ook steeds vaker bereid is te doneren. Op Facebook bedraagt het aantal volgers al enige tijd ruim 41.000. Het is bij uitstek het grootste socialmediakanaal qua aantal volgers. Alle socialmediakanalen bij elkaar (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube, LinkedIn) hebben ruim 51.000 volgers.

Enkele getallen

- Op de website kwamen 187.042 bezoekers.
- Varkens in Nood was vijf keer op televisie en tien keer op de radio.
- In 78 dag- en vakbladen en op 131 online platforms werd er geschreven over de campagnes van Varkens in Nood.

Conclusie

Er zijn nog veel misstanden aan te pakken, maar de voortgang is niet meer te stuiten. Steeds minder mensen kunnen zich vinden in dierenleed omwille van een dagelijks stukje vlees – en steeds meer mensen zijn van dit leed op de hoogte. ‘Ik wist het niet’ is geen excuus meer, en machteloos toezien is niet meer nodig: de alternatieven voor (fout) vlees zijn legio.

Varkens in Nood is er optimistisch over dat diervriendelijke, vegetarisch en veganistische alternatieven het vlees uit de vee-industrie zullen gaan vervangen. De stichting gaat door met het aanpakken van misstanden in de vee-industrie: het zet zoden aan de dijk!

Namens het bestuur van Varkens in Nood,

Mr. Hans Baaij
Amsterdam, 15 april 2020

Jaarrekening 2019

Overzicht grondslagen jaarrekening

Algemene grondslagen van waardering

Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve bedraagt het eindsaldo plus het overschot over 2019 van € 673.018.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de Stichting; door het bestuur kunnen 'bestemmingsreserves' worden aangehouden ter aanwending van een specifiek doel.

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven wordt dit deel aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Fondsen onderscheiden zich dus in die zin van reserves, dat niet het bestuur, maar een derde een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Liquide middelen

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar. Het betalingsverkeer wordt grotendeels geregeld via de Triodos-betalrekening.

Beleggingsbeleid

De tijdelijk overtollige liquide middelen worden risicoloos belegd bij betrouwbare banken. Dat betekent in de praktijk spaartegoeden met een goede rente of bij een langere horizon in obligaties die aangehouden worden tot het einde van de looptijd.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten. De inkomsten van de donateursmailingen van december vielen voor een deel in 2019 en voor een deel in 2020. Hierbij wordt de datum van ontvangst aangehouden. Dit is gelijk aan de gehanteerde methode vanaf 2005. Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen. Giften in natura worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Lastenverdeling

In 2019 waren er 12 medewerkers met een totaal van 7,7 fte. Deze fte's zijn procentueel verdeeld over de verschillende lasten. Onder aankopen en uitbesteed werk worden alle aanschaffingen en uitbestedingen verstaan direct gericht op voorlichting en campagne werkzaamheden. 60% van de publiciteit en communicatie wordt toegerekend aan voorlichting, omdat de mailingen een sterk informierend karakter hebben.

Balans

(Grondslagen jaarrekening: Algemene grondslagen van waardering, Materiële vaste activa, Continuïteitsreserve, Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva en Reserves en fondsen)

ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	-	-
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	-	-
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>	30.762	47.403
<i>Liquide middelen</i>	634.894	681.888
	<u>665.656</u>	<u>729.291</u>
Totaal	665.656	729.291

PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Reserves en fondsen		
<i>Continuïteitsreserve</i>	628.898	673.018
<i>Bestemmingsfonds</i>	-	-
Kortlopende schulden	<u>36.757</u>	<u>56.273</u>
Totaal	665.656	729.291

Staat van baten & lasten

BATEN

	Begroting 2020	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Baten uit eigen fondsenwerving	832.000	791.040	896.000	638.029
Overige baten	11.500	12.858	10.000	16.732
Totaal baten	843.500	803.897	906.000	654.760

LASTEN

Doelstellingen				
<i>Voorlichting</i>	159.388	135.004	252.321	157.026
<i>Campagnes</i>	496.224	570.266	470.667	372.612
	655.612	705.270	722.987	529.638
Wervingskosten				
<i>Kosten eigen fondsenwerving</i>	112.703	92.150	128.216	91.781
<i>Kosten verkrijging subsidies overheden</i>	-	-	-	-
	112.703	92.150	128.216	91.781
Beheer en administratie				
<i>Kosten beheer en administratie</i>	58.171	50.597	63.366	44.458
Totaal lasten	826.486	848.017	914.570	665.877
Resultaat	17.014	44.119-	8.570-	11.116-
Toevoeging/onttrekking aan:				
<i>Continuïteitsreserve</i>	17.014	44.119-	8.570-	11.116-
<i>Bestemmingsfonds</i>				

Toelichting op de balans

(Grondslagen jaarrekening: Liquide middelen en beleggingsbeleid)

ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Materiële vaste activa		
Vlottende activa		
<i>Vorraad</i>	-	-
<i>Vorderingen/overlopende activa</i>		
Debiteuren	-	5.500
Te ontvangen legaten	-	
Lening aan SDR	6.443	28.240
Rekeningcouranten	-	
Vooruitbetaalde huur en borg huisvesting	11.975	11.908
Vooruitbetaalde bedragen overig	5.445	
Borgen overig	1.292	1.292
Te ontvangen rente	85	180
Te ontvangen BTW	5.201	
Overige te ontvangen bedragen	322	284
	30.762	47.403
Liquide middelen		
<i>Kas</i>	46	46
<i>Triodos betaalrekening 1</i>	2.729	38.983
<i>Triodos betaalrekening 2</i>	18.914	31.758
<i>Spaarrekening 1</i>	332.114	332.114
<i>Spaarrekening 2</i>	250.837	250.700
<i>Spaarrekening 3</i>	30.008	25.009
<i>Spaarrekening 4</i>	-	-
<i>betaalrekening 3</i>	246	3.277
	634.894	681.888
Totaal activa	665.656	729.291

Toelichting op de balans (vervolg)

PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Continuïteitsreserve		
Beginsaldo	673.018	684.134
Resultaatverdeling	44.119-	11.116-
Eindsaldo continuïteitsreserve	628.898	673.018
Kortlopende schulden		
<i>Loonbelastingen en premies sociale lasten</i>	11.022	10.336
<i>Crediteuren</i>	11.225	29.975
<i>Netto lonen</i>	570	-
<i>Vakantiegeld</i>	13.940	12.885
<i>Te betalen BTW</i>	-	-
<i>Overige nog te betalen bedragen</i>	-	3.077
<i>Reservering accountantskosten</i>	-	-
	36.757	56.273
Totaal passiva	665.656	729.291

Algemene lastenverdeling

(Grondslagen jaarrekening: Lastenverdeling)

	Voorlichting		Campagnes		Fondsenwerving		Subsidies overheden		Beheer en administratie		totaal	
Verwervingen en uitbesteed werk	20.205	7%	260.437	93%							280.642	100%
Publiciteit en communicatie	61.632	60%			41.088	40%					102.720	100%
Personeelskosten	45.775	11%	266.746	67%	43.962	11%		0,0%	43.561	11%	400.044	100%
Huisvestingskosten	2.729	11%	15.902	67%	2.621	11%		0,0%	2.597	11%	23.848	100%
Kantoor- en algemene kosten	4.664	11%	27.180	67%	4.480	11%		0,0%	4.439	11%	40.763	100%
Afschrijvingen	-	11%	-	67%	-	11%		0,0%	-	11%	-	100%
		+		+		+		+		=		
Totaal algemene lasten	135.004		570.266		92.150		-		50.597		848.017	

Overzicht ratio's van bestedingen t.o.v. baten en lasten

	2019	2018	2017	2016
Besteed aan doelstelling / totaal baten	88%	81%	68%	97%
Besteed aan doelstelling / totaal lasten	83%	80%	84%	92%
Kosten eigen fondsenwerving / baten eigen fondsenwerving	12%	14%	9%	5%
Beheer en administratie / totaal lasten	6%	7%	5%	3%

Namens het bestuur van Varkens in Nood,

Mr. Hans Baaij
Amsterdam, 15 april 2020